

A 1651/medborgar

Tekijä(t):
Keskiryhmä

Käsittelijä:
Kansalais- ja
kuluttajavaliokunta

Dnro 15-00192-3

Jäsen ehdotus ihmiskaupan torjumisesta

Keskiryhmän mielestä ihmiskaupasta on syytä puhua aikamme orjuutena, sillä orjuus-käsite kohdistaa huomion ihmisten raakaan hyväksikäyttöön sen sijaan, että kyseessä olisi vain ihmisten kohteleva tavaroina, joita ostetaan ja myydään. Orjuus on tänä päivänä yksi maailman kolmesta tuottavimmasta laittoman kaupan alasta. Ihmiskaupan vastaisesta toiminnasta tehdyssä Euroopan neuvoston yleissopimuksessa "ihmiskauppa" tarkoittaa hyväksikäyttötarkoituksessa tapahtuvaa henkilöiden värväystä, kuljettamista, siirtämistä, kätkemistä tai vastaanottamista voimankäytöllä uhkaamisen tai voimankäytön tai muun pakottamisen, sieppauksen, petoksen, harhaanjohtamisen, vallan väärinkäytön tai haavoittuvan aseman hyödyntämisen avulla, taikka toista henkilöä vallassaan pitävän henkilön suostumuksen saamiseksi annetun tai vastaanotetun maksun tai edun avulla.

Hyväksikäytöksi katsotaan vähintään toisen hyväksikäyttö prostituutitarkoituksessa tai muut seksuaalisen hyväksikäytön muodot, pakkotyö tai pakollinen palvelu, orjuus tai muu orjuuden kaltainen käytäntö, orjuuden kaltaiset olot tai elinten poistaminen. Euroopan neuvoston määritelmä kattaa siis kolme eri osaa: varsinaisen teon sisältäen värväämisen, kuljettamisen ja siirtämisen, hyväksikäytön menetelmän ja sen tarkoituksen. Langetettujen tuomioiden määrä on erittäin alhainen. Rikollisen riski on pieni, mutta voitto-odotukset korkeat. Tähän on keskiryhmän mielestä saatava muutos. Riskistä on saatava suurempi ja voittoa on pienennettävä. Orjuus on kansainvälisesti suuri ongelma, valitettavasti myös Pohjoismaissa.

Pohjoismaat ovat kansainvälisten sopimusten kautta sitoutuneet auttamaan ja avustamaan ihmiskaupan uhreja. Näitä sopimuksia ovat muun muassa Euroopan neuvoston yleissopimus ihmiskaupan vastaisesta toiminnasta vuodelta 2005 ja YK:n yleissopimus järjestäytyneitä rikollisuutta vastaan vuodelta 2000 sekä siihen liittyvä pöytäkirja, ns. Palarmon pöytäkirja.

Keskiryhmä suhtautuu myönteisesti ministerineuvoston ongelman parissa tekemään työhön, ja koko Itämeren alueella voitaisiin tehdä tiiviimpää yhteistyötä. Keskiryhmä katsoo kuitenkin, että ihmiskauppa on nostettava entistä korkeammalle Pohjoismaiden asialistalla. Tarvitaan enemmän tietoa siitä, ketkä joutuvat ihmiskaupan uhreiksi sekä niistä toimista, jotka todellisuudessa auttavat torjumaan ihmiskauppaa sekä Pohjoismaissa että kansainvälisesti. Samaan aikaan on tiedetään jo hyvin, mitä on tehtävä, emmekä saa tuudittautua siihen, että alan tutkimuksen lisääminen riittää. Haasteet ovat suuria ja orjuus kasvaa ilmiönä ilman, että uhrin saavat tarvitsemaansa apua. Pohjoismaiden viranomaisten on sen vuoksi entistä suuremmissa määrin priorisoitava ihmiskaupan vastaista työtä.

Euroopan neuvoston ihmiskaupan vastaisen toiminnan asiantuntijaryhmä (GRETA) on korostanut muun muassa lapsiin kohdistuvan ihmiskaupan ehkäisemistä, paljastamista ja torjumista. Ruotsissa vastaanottokeskuksesta katosi 374 pakolaislasta vuonna 2014. Vain 58 näistä lapsista löytyi.

Keskiryhmän mielestä Pohjoismaiden on otettava käyttöön virallinen kansallinen järjestelmä, jossa selvästi määritellään tehtävänkoko ja käytännöt uhrien tunnistamiseksi. Lisäksi ihmiskauppakysymysten parissa työskentelevien poliisien, syyttävien viranomaisten sekä tuomareiden koulutusta on parannettava. On varmistettava hyvä hallinnonalojen ja viranomaisten välinen yhteistyö eri aloitteiden koordinoinnissa. Tarvitaan hyviä ja luotettavia järjestelmiä, joilla kerätään ja kootaan tietoa mahdollisten ihmiskaupan uhrien määrästä.

Gloaalissa maailmassa rikollisuus ei tunne rajoja. Orjuuden torjumiseksi on sen vuoksi tehtävä parempaa yhteistyötä pohjoismaisella tasolla, laajemman kansainvälisen piirin kesken, kansainvälisten ja alueellisten järjestöjen sekä viranomaisten ja vapaaehtoisjärjestöjen välillä. Pohjoismaiden tulee ottaa edelläkävijän asema kansainvälisessä työssä ihmiskaupan torjumiseksi. Suurin osa ulkomaalaisista prostituoiduista oleskelee Pohjoismaissa jonkin aikaa ja siirtyy sen jälkeen toiseen maahan. Pohjoismaiden hallitusten tulee sen vuoksi entistä suuremmissa määrin yhtenäistää Pohjoismaiden sääntöjä.

On tärkeä vahvistaa kansainvälistä poliisiyhteistyötä ja tässä Pohjoismaiden on otettava johtava rooli. On myös tärkeää estää orjuuteen liittyvää kansainvälistä pääoman liikkumista.

Jotta aikamme orjuutta voitaisiin torjua, on aivan välttämätöntä saada lisää tietoa ihmiskaupasta, sen laajuudesta sekä etenkin tarvittavista toimenpiteistä. Tämä on välttämätöntä kohdistettujen ja tehokkaiden toimien varmistamiseksi. YK:n lapsen oikeuksien komitean lausunnon mukaan ihmiskaupparikollisia tuomitaan harvoin ja tieto ihmiskaupan uhriksi joutuvista lapsista on hajanaista.

Pohjoismaiden neuvosto

A 1651/medborgar

Tekijä(t):
Keskiryhmä

Käsittelijä:
Kansalais- ja
kuluttajavaliokunta

Dnro 15-00192-3

Tämän perusteella keskiryhmä ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se tehostaa ihmiskaupan vastaista työtä keskittyen pohjoismaiseen yhteistyöhön ja rajat ylittäviin toimiin.

että se vahvistaa entisestään ihmiskaupan torjumiseen liittyvää kansainvälistä yhteistyötä.

että se pyrkii siihen, että poliisi, vastuulliset viranomaiset, tullilaitos, vanhustenhuollon, vastaanottokeskusten ja terveydenhuollon henkilökunta sekä näiden henkilöstöryhmien opetuksesta vastaavat tahot saavat paremmat edellytykset ihmiskaupan uhrien tunnistamiseksi.

että se pyrkii tiedon ja kokemusten vaihdon avulla vaikuttamaan ihmiskaupan uhrien saamaan kohteluun.

että se kannustaa jokaista jäsenmaata mahdollisuuksien mukaan käymään läpi lainsäädäntönsä tavoitteena arvioida ihmiskauppakosten rangaistusasteikon koventamista.

Pohjoismaiden neuvosto

A 1651/medborgar

Tekijä(t):
Keskiryhmä

Käsittelijä:
Kansalais- ja
kuluttajavaliokunta

Dnro 15-00192-3

26. elokuuta 2015

Anders Eriksson (ÅF)

Arto Pirttilahti (kesk.)

Carl Haglund (sv)

Hanna Kosonen (kesk.)

Höskuldur Þórhallsson (F)

Jan Lindholm (MP)

Jóhanna María Sigmundsdóttir (F)

Katri Kulmuni (kesk.)

Lars Tysklind (FP)

Ola Johansson (C)

Penilla Gunther (kd)

Per Olaf Lundteigen (Sp)

Rigmor Andersen Eide (KrF)

Róbert Marshall (BF)